

Харченко І.
студентки 34 групи
ННІ педагогіки,
наук. керівник:
доц. Клименюк Ю. М.

Використання ігрових прийомів при формуванні елементарних математичних уявлень у молодших школярів.

Успішне навчання дітей у початковій школі залежить від рівня розвитку мислення дитини, вміння узагальнювати і систематизувати свої знання, творчо вирішувати різні проблеми. Розвинуте математичне мислення не тільки допомагає дитині орієнтуватися і впевнено себе почувати в навколишньому його сучасному світі, але і сприяє її загальному розумовому розвитку. Тому заняття повинно бути максимально ефективними для того, щоб на кожному віковому етапі забезпечити засвоєння дитиною максимальним доступним йому обсягу знань і стимулювати поступальний інтелектуальний розвиток.

Мета статті: вивчення актуальності використання ігрових прийомів при формуванні елементарних математичних уявлень у молодших школярів.

На заняттях з математики вихователі використовують різні методи та прийоми.

Навчання найбільш продуктивне, якщо воно йде в контексті практичної та ігрової діяльності, коли створені умови, за яких знання, отримані дітьми раніше, стають необхідними їм, тому що допомагають вирішити практичну задачу, а тому засвоюються легше і швидше. Тому на уроках математики у початкових класах часто використовують гру.

Гра - це не тільки задоволення і радість для дитини, що саме по собі дуже важливо, з її допомогою можна розвивати увагу, пам'ять, мислення, уяву малюка. Граючи, дитина може здобувати, нові знання, вміння, навички, розвивати здібності, часом не здогадуючись про це [1, с. 16].

Ігрове навчання - це форма навчального процесу в умовних ситуаціях, спрямована на відтворення і засвоєння суспільного досвіду у всіх його проявах: знаннях, навичках, уміннях, емоційно-оцінної діяльності.

До найважливіших властивостей гри відносять той факт, що в грі діти діють так, як діяли б у самих екстремальних ситуаціях, на межі сил подолання труднощів. Причому настільки високий рівень активності досягається ними, майже завжди добровільно, без примусу.

Висока активність, емоційна забарвленість гри породжує і високу ступінь відкритості учасників. Експериментально було показано, що в ситуації деякої неухважності уваги іноді легше переконати людину прийняти нову для нього точку зору. Якщо чимось незначним відволікати увагу людини, то ефект переконання буде більш сильним. Можливо цим, в якійсь мірі, визначається висока продуктивність навчального впливу ігрових ситуацій [2, с. 23-26]

На заняттях і в повсякденному житті широко використовуються дидактичні ігри та ігрові вправи. Ігри які організовують поза занять, закріплюють, поглиблюють і розширюють математичні уявлення дітей, а головне одночасно вирішуються навчальні та ігрові завдання.

Дидактичні ігри включаються у зміст занять як одного із засобів реалізації програмних завдань. Місце дидактичної гри в структурі занять з формування елементарних математичних уявлень визначається віком дітей, метою, призначенням, змістом заняття. Вона може бути використана в якості навчального завдання, вправи, спрямованого на виконання конкретного завдання формування уявлень. Дидактичні ігри доречні і в кінці заняття з метою відтворення, закріплення раніше вивченого.

У формуванні у дітей математичних уявлень широко використовуються цікаві за формою та змістом різноманітні дидактичні ігрові вправи. Вони відрізняються від типових навчальних завдань і вправ незвичністю постановки задачі (знайти, здогадатися). Ігрові вправи слід відрізняти від дидактичної гри за структурою, призначенням, рівнем дитячої самостійності, ролі педагога. Вони, як правило, не включають в себе всі структурні елементи дидактичної гри (дидактична задача, правила, ігрові дії). Призначення їх - тренувати дітей з метою вироблення умінь, навичок. Елементи самонавчання у вправі відсутні.

Дидактичні ігри поділяються на:

- ігри з предметами;
- настільно-друковані ігри;
- словесні ігри.

Також при формуванні елементарних уявлень у школярів молодших класів можна використовувати ігри головоломки, завдання-жарту, кросворди, ребуси, розвиваючі ігри [4, с. 122].

Не дивлячись на різноманітність ігор, їх головним завданням повинен бути розвиток логічного мислення, а саме вміння встановлювати найпростіші закономірності: порядок чергування фігур за кольором, формою, розміром.

Організуючи самостійну роботу дітей, педагог ставить перед ними завдання (перевірити, навчитися, дізнатися нове і т. п.)

В якості ілюстративного матеріалу використовують іграшки, речі, але тепер велике місце займає робота з картинками, кольоровими і силуетними зображеннями предметів, причому малюнки предметів можуть бути схематичними [3, с. 92].

Питання педагога в ході пояснення стимулюють прояв дітьми самостійності та кмітливості, спонукаючи їх шукати різні способи вирішення однієї і тієї ж задачі [3, с. 94].

Регулярне використання на заняттях з математики системи спеціальних ігрових завдань та вправ, спрямованих на розвиток пізнавальних можливостей і здібностей, розширює математичний кругозір дошкільнят, сприяє математичного розвитку, підвищує якість математичної підготовленості до школи, дозволяє дітям більш впевнено орієнтуватися в найпростіших закономірностях навколишнього їх дійсності й активніше використовувати математичні знання в повсякденному житті.

Щоб дитина звчився в повну силу своїх здібностей, треба намагатися викликати в неї бажання до навчання, до знань, допомогти дитині повірити в себе, у свої здібності.

Використання багатьох ігор аналогічного типу побудованих на самому різному матеріалі, дозволить дитині підійти до відкриття нового і закріплення вже вивченого.

Навчаючи маленьких дітей з використанням ігрових прийомів, ми прагнемо до того, щоб радість від ігрової діяльності поступово перейшла в радість до навчання.

Список використаних джерел та літератури.

1. Данилова, В.В. Математична підготовка дітей у шкільних установах. - М.: Просвещение, 1987. – 175 с., С. 16.
2. Каразану, В.М. Орієнтування в просторі. / В.М. Каразану. // Дошк. виховання, 2000, № 5. С. 23-26.
3. Менджеріцкая, Д.В. Вихователю про дитячу гру: Посібник для вихователя дит. саду / Под ред. Т.А. Маркової. - М.: Просвещение, 1982. - 348 с., С. 92, 94.
4. Метліна, А.С. Заняття з математики в дитячому садку: (Формування елементарних матем. уявлень). Посібник для вихователя діти. саду. - 2-е вид., Доп. - М.: Просвещение, 1985. – 223 с., С. 122.